

Verjährung

Die Verjährung (die entsprechend auch im Zivilrecht und im öffentlichen Recht existiert) ist ein spezielles Strafverfolgungshindernis, welches bewirkt, dass eine Straftat nach Ablauf einer gewissen Zeit nicht mehr verfolgt werden kann. Im **deutschen Strafrecht** sind die Verjährungsvorschriften in den §§ 78 ff. dStGB geregelt und stehen rechtsdogmatisch in der Mitte zwischen Strafrecht und Prozessrecht. Die Verjährung führt nicht dazu, dass ursprünglich strafbares Verhalten nach Ablauf einer gewissen Zeit straflos wird. Es wird lediglich die Möglichkeit unterbunden, den entstandenen staatlichen Strafanspruch durchzusetzen. Als Strafverfolgungshindernis wird die Verjährung erst nach der Schuld geprüft. Die Verjährung beginnt nach § 78a dStGB, sobald die Tat beendet ist. Tritt ein zum Tatbestand gehörender Erfolg erst später ein, so beginnt die Verjährung mit diesem Zeitpunkt. In § 78 Abs. 3 dStGB werden die Verjährungsfristen geregelt. Mord verjährt nie, bei anderen Delikten beträgt die Verjährungszeit drei bis 30 Jahre. Im **georgischen Recht** sind die Verjährungsvorschriften in Art. 71 gStGB geregelt. Nach der Praxis des georgischen Verfassungsgerichts führt die Verjährung dazu, dass eine Handlung in einer bestimmten Situation, in Bezug auf eine bestimmte Person, seinen kriminellen Charakter verliert. Nach Art. 71 Abs. 2 gStGB beginnt die Verjährungsfrist mit der Begehung der Straftat und dauert bis zur Anklageerhebung. Der Lauf der Verjährungsfrist endet, wenn sich der Täter der Untersuchung oder dem Gericht entzieht. In diesem Fall verlängert sich die Verjährungsfrist ab dem Zeitpunkt der Festnahme des Täters oder des Schuldanerkenntnisses. In Art. 71 Abs. 1 gStGB werden die Verjährungsfristen geregelt. Folter (Art 144¹ gStGB), Drohungen mit Folter (Art. 144² gStGB) und erniedrigende und unmenschliche Behandlung (Art. 144³ gStGB) verjähren nie. Auch im Fall der Begehung einer Straftat gegen einen Nichtvolljährigen gemäß den Art. 137 bis 141 gStGB (Straftaten gegen die sexuelle Freiheit und Unberührbarkeit) und Art. 253 bis 255 gStGB (einzelne Straftaten gegen die Gesundheit der Bevölkerung und gegen die öffentliche Sitte) verjährt die Straftat nicht. Dies gilt schließlich auch bei der Begehung einer Straftat, die mit lebenslanger Freiheitsstrafe bedroht ist und deren Begehung zum Verlust von Menschenleben geführt hat. Im Übrigen gilt die Verjährungsfrist nach Art. 71 Abs. 5 gStGB nicht in den Fällen, die in einem internationalen Abkommen Georgiens festgelegt sind. Bei anderen Delikten beträgt die Verjährungszeit nach Art. 71 Abs. 1 gStGB zwei bis 30 Jahre. (Bhe/Mtu/Gkh)

ხანდაზმულობა

ხანდაზმულობა (რომელიც, ასევე არსებობს კერძო და საჯარო სამართალში) წარმოადგენს სისხლისსამართლებრივი დევნის განსაკუთრებულ დამაბრკოლებელ გარემოებას, რაც ნიშნავს, რომ დანაშაულებრივი ქმედება გარკვეული დროის გასვლის შემდეგ არ შეიძლება დევნას დაექვემდებაროს. **გერმანულ სისხლის სამართალში** ხანდაზმულობის მომწესრიგებელი წესები რეგულირდება გსსკ-ის 78-ე პარაგრაფით და დოგმატურად ის მატერიალურ და პროცესუალურ სისხლის სამართალს შორის დგას.

Deutsch-Georgisches digitales strafrechtliches Glossar

გერმანულ-ქართული სისხლის სამართლის ციფრული გლოსარი

ხანდაზმულობა არ ნიშნავს იმას, რომ თავდაპირველი დასჯადი ქცევა გარკვეული დროის გასვლის შემდეგ დაუსჯელია. იგი მხოლოდ აღკვეთს შესაძლებლობას, რომ სახელმწიფომ მოითხოვოს დასჯადობის პრაქტიკული განხორციელება. როგორც სისხლისსამართლებრივი დევნის დამაბრკოლებელი გარემოება, ხანდაზმულობა მოწმდება მხოლოდ ბრალის დადგენის შემდეგ. გსსკ-ის 78a პარაგრაფის მიხედვით, ხანდაზმულობა იწყება დანაშაულებრივი ქმედების დასრულებისთანავე. თუკი ქმედების შემადგენლობას მიკუთვნებული შედეგი დგება მოგვიანებით, ხანდაზმულობა იწყება ამ მომენტიდან. ხანდაზმულობის ვადები რეგულირდება გსსკ-ის 78-ე პარაგრაფის მე-3 ნაწილით. დამამძიმებელ გარემოებებში ჩადენილ განზრახ მკვლელობას არ აქვს ხანდაზმულობა. სხვა დანაშაულებზე ხანდაზმულობის ვადა 3-დან 30 წლამდეა.

ქართულ სამართალში ხანდაზმულობა რეგულირდება სსსკ-ის 71-ე მუხლით. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს პრაქტიკით, ხანდაზმულობა გულისხმობს, რომ ქმედება კონკრეტულ ვითარებაში კონკრეტულ პირთან დაკავშირებით კარგავს დანაშაულებრივ ხასიათს. სსსკ-ის 71-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, ხანდაზმულობის ვადა გამოიანგარიშება დანაშაულის ჩადენის დღიდან და გრძელდება პირის ბრალდებულის სახით პასუხისგებაში მიცემამდე. ხანდაზმულობის ვადის დინება შეჩერდება, თუკი დამნაშავე თავს აარიდებს გამოძიებას ან სასამართლოს. ამ შემთხვევაში ხანდაზმულობის ვადის დინება გაგრძელდება დამნაშავეს დაკავების ან ბრალის აღიარებით გამოცხადების მომენტიდან. ხანდაზმულობის ვადები რეგულირდება სსსკ-ის 71-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით. წამებას (სსსკ-ის 144¹ მუხლი), წამების მუქარას (სსსკ-ის 144² მუხლი) და დამამცირებელ ან არაადამიანურ მოპყრობას (სსსკ-ის 144³ მუხლი) ხანდაზმულობა არ გააჩნია. ხანდაზმულობა ასევე არ გამოიყენება არასრულწლოვანის მიმართ სსსკ-ის 137-ე-141-ე მუხლები (დანაშაულები სქესობრივი თავისუფლებისა და ხელშეუხებლობის წინააღმდეგ) და 253-ე-255² მუხლები (ცალკეული დანაშაულების მოსახლეობის ჯანმრთელობისა და საზოგადოებრივი ზნეობის წინააღმდეგ) მუხლებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენის შემთხვევაში. საბოლოო ჯამში, ეს ასევე ეხება ისეთი დანაშაულის ჩადენას, რომელიც ისჯება უვალო თავისუფლების აღკვეთით და რომლის ჩადენამ გამოიწვია ადამიანის სიცოცხლის მოსპობა. გარდა ამისა, ხანდაზმულობის ვადა სსსკ-ის 71-ე მუხლის მე-5 ნაწილის მიხედვით არ ვრცელდება საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებაში მითითებულ შემთხვევებში. სხვა დანაშაულებისთვის ხანდაზმულობის ვადა სსსკ-ის 71-ე მუხლის 1-ელი ნაწილის მიხედვით არის 2-დან 30 წლამდე. (Bhe/Mtu/Gkh)